

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการ
ปลูกพืชตลอดปี ในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายรัชชัย พงศธรบริรักษ์

วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทีป คชศิลา ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ไพบูลย์ สุทธิสภา กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์คุณฤ ฒ ลำปาง กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฐิน ศรีมงคล กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการปลูกพืชตลอดปี ในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ เกษตรกรที่ปลูกพืชตลอดปี ในเขตชลประทาน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการสุ่มตัวอย่างจากประชากรแบบ Multi-Stage Sampling ได้เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างคือ เกษตรกรกลุ่มที่ปลูกพืชสองครั้งต่อปี จำนวน 101 ราย และเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่ปลูกพืชสามครั้งต่อปี จำนวน 94 ราย รวมทั้งหมดจำนวน 195 ราย การเก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างรายบุคคลตามแบบสอบถาม ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าไคสแควร์ ส่วนตัวแปรที่นำมาศึกษาคือ อายุ ความเข้าใจจำกัดความของการปลูกพืชตลอดปี ขนาดของฟาร์ม สภาพการถือครองที่ดิน ทุน แรงงาน รายได้ในฟาร์ม รายได้นอกฟาร์ม ตลาด ข้างานปีที่เหลือ แหล่งที่มาของการรับข่าวสาร การรับน้ำชลประทาน การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนบ้าน และการเป็นสมาชิกแผนปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร

จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยต่างๆที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการปลูกพืชตลอดปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ทุนกู้ยืม (จำนวนทุนกู้ยืม วัตถุประสงค์ในการกู้ยืม แหล่งเงินกู้) รายได้ในฟาร์ม รายได้นอกฟาร์ม การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

โดยการเขียนจดหมายไปสอบถามปัญหาหรือการขอความรู้การเกษตร จากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนบ้าน (การได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนบ้านในการให้ยืมที่ดินที่ดีกว่าทำประโยชน์ การได้รับความร่วมมือจากเพื่อนบ้านในการพร้อมใจกันปลูกพืชชนิดเดียวกัน) การเป็นสมาชิกแผนปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร หมายความว่า เกษตรกรกลุ่มที่ปลูกพืชสามครั้งต่อปี โดยเฉลี่ยมีทุนกู้ยืม การได้รับเงินกู้ยืมจากแหล่งสินเชื่อในระบบ การใช้จ่ายเงินกู้ยืมเพื่อวัตถุประสงค์ลงทุนในการเกษตร การมีรายได้ในฟาร์ม การเป็นสมาชิกแผนปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรมากกว่าเกษตรกรกลุ่มที่ปลูกพืชสองครั้งต่อปี

จากการศึกษากระบวนการปลูกพืชตลอดปี พบว่า ระบบการปลูกพืชของเกษตรกรกลุ่มที่ปลูกพืชสองครั้งต่อปี ที่ให้ผลตอบแทนจากการลงทุนสูงที่สุด โดยมีค่า B/C ratio เท่ากับ 3.82 คือระบบการปลูกข้าว-กระหล่ำปลี ส่วนระบบการปลูกพืชของเกษตรกรกลุ่มที่ปลูกพืชสามครั้งต่อปี ที่ให้ผลตอบแทนจากการลงทุนสูงที่สุด โดยมีค่า B/C ratio เท่ากับ 3.43 คือ ระบบการปลูกข้าว-ยาสูบ-ถั่วฝักยาว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title : Factors Influencing Farmers' Decision Making in Practicing Multiple Cropping in Maetaeng District , Chiang Mai Province .

Author Mr.Tawatchai Pongsatornboriruk

M.S .(Agriculture) Agricultural Extension

Examining Committees :

Assist. Prof. Prateep Kochsila	Chairman
Assoc. Prof. Paiboon Suthasupa	Member
Assist. Prof. Dusdee Nalampang	Member
Assist. Prof. Katin Srimongkol	Member

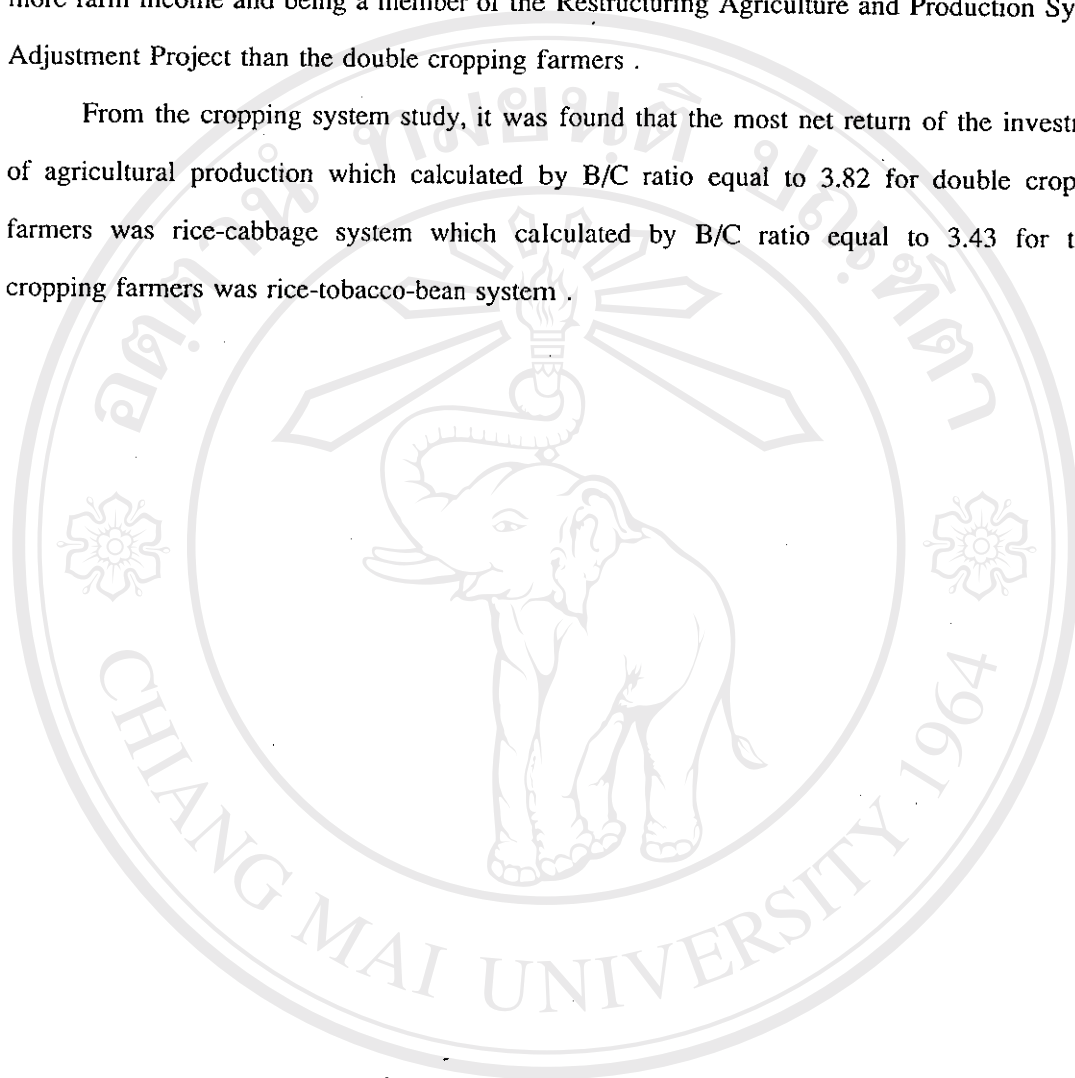
ABSTRACT

This study is an attempt to investigate personal characteristics and socio-economic factors influencing farmers' decision making in practicing multiple cropping in Maetaeng District , Chiang Mai Province . The population was the farmers who practiced multiple cropping in irrigated area in Maetaeng District, Chiang Mai Province. The sample was 195 farmers which was selected by Multi-Stage Sampling for 101 double cropping farmers and 94 triple cropping farmers . Data was collected by personal interview by the use of questionnaire and was analyzed in terms of Percentage , Mean , Standard Deviation and Chi-square .

From research findings, it was found that the independent factors which significantly related to farmers' decision making practicing multiple cropping was loan (the amount of loan, loan objectives , loan sources), farm income, off-farm income, extension contact (writing a letter or to ask about agricultural problems to the government office), contact with neighbors (borrowing farm land from neighbors, cooperation by them for the same cropping production) and the membership of Restructuring Agriculture and Production System Adjustment Project, meaning that the triple cropping farmers were those who received amount of loan, received

more loan from formal credit source, having more agricultural investment objective, having more farm income and being a member of the Restructuring Agriculture and Production System Adjustment Project than the double cropping farmers .

From the cropping system study, it was found that the most net return of the investment of agricultural production which calculated by B/C ratio equal to 3.82 for double cropping farmers was rice-cabbage system which calculated by B/C ratio equal to 3.43 for triple cropping farmers was rice-tobacco-bean system .

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved